

Červinka, David. 2023. *Komparace politických režimů Polska, Česka a Slovenska*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Katedra politologie. Bakalářská práce. 60 s.

Posudek oponentky práce

Tématem předkládané bakalářské práce Davida Červinky je srovnání politických režimů ve třech středoevropských státech – v Česku, Polsku a na Slovensku. Takové téma zcela odpovídá potřebám kvalifikační práce v bakalářském studiu politologie a lze jej považovat za adekvátně zvolené.

Cíl své práce autor uvádí hned v prvním odstavci úvodu – chce zařadit politické režimy vybraných zemí do kategorií parlamentního, prezidentského a poloprezidentského systému. V další části pak uvádí, že mu jde zejména o pozici prezidenta a zjištění, ve které zemi je prezident nejsilnější. Autor neformuluje ve své práci výzkumné otázky. Geografické vymezení tématu je sice přijatelné, ale chybí zdůvodnění, proč se autor zaměřuje zrovna na tyto tři středoevropské státy, zejména proč vynechává Maďarsko, když argumentuje blízkostí těchto zemí v rámci visegrádské čtyřky. Nejasné je časové vymezení práce, kdy autor na jedné straně uvádí, že se jedná o současnost, na druhé straně však příklady čerpá z období po roce 1989 a pouze v případě Polska v poznámce pod čarou uvádí, že vynechá období let 1990 až 1995, kdy byl prezidentem Lech Wałęsa. Přesné vymezení a zdůvodnění, jaké časové rozmezí je v práci zkoumáno, by zajisté prospělo, zejména při vědomí změn, ke kterým ve všech třech zemích od roku 1989 do současnosti z hlediska pozice prezidenta došlo.

Autor vychází z různých přístupů k definici politických režimů, z pochopitelných důvodů se zaměřuje zejména na poloprezidencialismus a parlamentarismus, resp. na různé přístupy k pojímání poloprezidentských systémů (zejm. zda jsou/nejsou zohledněny v definici pravomoci prezidenta). Za účelem srovnání tří vybraných států vychází autor zejména z díla Alana Siaroffa *Comparative presidencies: The inadequacy of the presidential, semi-presidential and parliamentary distinction* (2003) a jím vytyčených devíti proměnných pro měření síly prezidenta. Na rozdíl od A. Siaroffa, který postupuje dichotomicky (1 nebo 0), D. Červinka u některých proměnných přidává možnost půlbodu. V práci chybí dostatečné vysvětlení, proč pro dosažení autorova cíle je přístup inspirovaný indikátory A. Siaroffa nejvhodnější a proč nestaví i na přístupech dalších autorů. Z potřeby modifikovat hodnocení proměnných totiž vyplývá, že přístup A. Siaroffa autorovi vlastně tolik nevyhovuje, ale zároveň nevysvětluje, proč se neinspiroval u autorů, kteří prezidentské pravomoci nějak škálují, nebo u autorů, kteří zahrnují větší množství prezidentských pravomocí. Zavedením půl bodů v některých indikátorech se autorův výzkumný přístup stává poněkud nejednoznačným a může mít i zavádějící vliv na dosažené výsledky.

Práce je koncipována logicky, po úvodu následuje teoretická část věnovaná představení zvolených teoretických konceptů a přístupů (kapitoly 2 a 3). Potom autor analyzuje tři vybrané politické režimy (kapitoly 4 a 5), které následně srovnává v poslední (šesté kapitole).

Seznam použitých zdrojů je dostatečný, odkazy na zdroje jsou průběžně uváděny. V úvodu (případně jinde v textu) zcela chybí zhodnocení dosavadního stavu výzkumu, které by pomohlo vysvětlit záměr autorovy práce v kontextu odborné literatury a současného stavu poznání. Některé zdroje bych doporučovala nezahrnovat – např. autor vychází z několika bakalářských prací. Naopak se mohl více opírat o odbornou literaturu – chybí např. publikace Hloušek, Vít, ed. 2013. *Presidents above Parties? Presidents in Central and Eastern Europe, Their Formal Competencies and Informal Power*. Brno: Masaryk University, která mj. zahrnuje všechny zkoumané státy.

Po formální stránce práce dodržuje stanovené pokyny, i když lze zmínit některé drobnosti, jako je shodný text zadání a anotace. Jazykové podání práce však bohužel vykazuje časté nedostatky, hojně

se vyskytují chyby v interpunkci (hlavně v čárkách ve větách), nedostatky jsou i v zalomení řádků (často se objevují nevhodné výrazy na jejich koncích), je zaměňován spojovník s pomlčkou, objevuje se nesprávné psaní velkých písmen, chyby ve shodě podmětu s přísudkem, stylistické neobratnosti atd.

Přestože jsem ve svém posudku uvedla k předložené bakalářské práci několik připomínek, jsem přesvědčena o tom, že celkově naplňuje požadavky, které jsou na tento typ textů kladené. Autor prokázal dostatečnou orientaci ve zvoleném tématu.

Práci k obhajobě **doporučuji**.

Hradec Králové 14. srpna 2023

Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D., KPOL FF UHK